Министерство на финансите, дирекция „Бюджет“

БЮДЖЕТ 2022

БЮДЖЕТ ЗА ГРАЖДАНИ

януари 2022 година

СИТУАЦИЯТА ПРЕЗ 2021 Г.

- През 2021 г. се наблюдава **възстановяване на световната икономика от кризата**, причинена от пандемията от COVID-19;

- Нарастване бе отчетено в **международната търговия, заетостта, доходите**;

- Възстановяването протече **различно в отделните икономически сектори**, като услугите, особено тези свързани с международен туризъм, остават по-съществено засегнати;

- Активизирането на ваксинационния процес в много от развитите държави се отрази в **облекчаване на ограниченията** от второто тримесечие и съответно в **съществено нарастване на БВП;**

- Наблюдаваше се **съществено нарастване на цените на суровините**, което постепенно се прехвърли и върху цените за крайните потребители.

ПЪРВИ ЕТАП НА БЮДЖЕТНАТА ПРОЦЕДУРА ЗА 2022 Г.

- Изпълнението на **бюджетната процедура за 2022 г.** беше силно **повлияно от политическия цикъл в страната**, в т.ч. от неколкократното провеждане през годината на парламентарни избори и някои ограничения и предизвикателства при реализиране на етапите на процедурата от служебно правителство;

- Бюджетната процедура за 2022 г. **бе изготвена съгласно правилата на Закона за публичните финанси** и бе одобрена с Решение № 64 на Министерския съвет от 22 януари 2021 г.;

- Проектът на Средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г. и пакетът от документи към нея не беше внесен в Министерския съвет в определения срок предвид изтичащия мандат на редовното правителство, но заложените в нея **цели на фискалната политика бяха включени изцяло при подготовката на Конвергентната програма**;

- **Ревизията на Бюджет 2021 беше необходима база**, която да бъде надградена с новата визия на редовно правителство при подготовката на Бюджет 2022;

- В условията на усложнена политическа ситуация в страната **вторият етап на бюджетната процедура за 2022 г. беше забавен**, причините за което бяха представени от министъра на финансите пред Министерския съвет в началото на септември 2021 г.;

ВТОРИ ЕТАП НА БЮДЖЕТНАТА ПРОЦЕДУРА ЗА 2022 Г.

- Първоначално Министерството на финансите изготви **базов сценарий при действащо законодателство** за разработването на проектобюджета за 2022 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г., който беше **внесен за информация в Министерския съвет** за оперативното съвещание в началото на ноември 2021 г.;

- Впоследствие бяха разработени **разчети за Бюджет 2022** и актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г. **при действащо законодателство с отразени ефекти от актуализацията на Бюджет 2021** (приетите закони за изменение и допълнение на държавния бюджет, на бюджета на държавното обществено осигуряване и на бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2021 г.) и **надградени с допускания за определени политики**;

- След избирането с Решение на Народното събрание от 13 декември 2020 г. на **редовно правителство на Република България** като завършек на втория етап на бюджетната процедура Министерството на финансите разработи **проект на Закон за държавния бюджет за 2022 г. и Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г.** като мотиви към него, в които са отразени **новата структура на Министерския съвет**, както и ефектите от **приоритетни мерки от Споразумението за съвместно управление** на Република България в периода 2021 - 2025 г.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (I)

Основни макроикономически показатели	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Брутен вътрешен продукт						
БВП (млн. лв.)	120 395	119 951	130 614	143 024	152 153	160 640
БВП (реален растеж, %)	4,0	-4,4	3,7	4,8	3,7	3,4
Потребление	5,1	1,5	6,1	4,3	3,0	3,3
Брутообразуване на основен капитал	4,5	0,6	-6,3	11,7	13,8	5,2
Износ на стоки и услуги	4,0	-12,1	8,2	6,9	6,5	5,1
Внос на стоки и услуги	5,2	-5,4	9,6	8,3	8,6	5,5
Пазар на труда и цени						
Заетост (СНС) (%)	0,3	-2,3	0,1	1,1	1,2	0,8
Коефициент на безработица (НРС) (%)	4,2	5,1	5,4	5,0	4,6	4,3
Компенсации на един нает (%)	6,9	7,2	8,9	8,1	7,4	7,0
Дефлатор на БВП (%)	5,2	4,2	5,0	4,5	2,6	2,1
Средногодишна инфлация (ХИПЦ) (%)	2,5	1,2	2,9	5,6	2,7	2,2
Платежен баланс						
Текуща сметка (% от БВП)	1,9	-0,3	-1,0	-1,3	-1,9	-2,5
Търговски баланс (% от БВП)	-4,7	-3,2	-4,3	-6,2	-7,8	-8,1
Преки чуждестранни инвестиции (% от БВП)	3,2	3,9	3,8	3,7	3,7	3,7
Паричен сектор						
М3 (%)	9,9	10,9	9,9	9,2	9,4	9,2
Вземания от фирми (%)	9,9	3,3	4,2	4,8	5,5	5,8
Вземания от домакинства (%)	9,5	6,6	12,6	9,4	8,7	8,3

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (II)

Брутен вътрешен продукт – прогнозира се растежът на БВП да се ускори до 4,8% през 2022 г., движен от инвестициите, които ще бъдат подкрепени от средствата по Националния план за възстановяване и устойчивост, което ще стимулира и частните инвестиции. През 2023 и 2024 г. растежът на икономиката ще се забави леко, съответно до 3,7 и 3,4%;

Средногодишна инфлация - средногодишното повишение на ХИПЦ през 2022 г. се прогнозира да бъде 5,6%, а инфлацията в края на годината ще се забави до 3,1%. Средногодишният темп на инфлация ще бъде 2,7% през 2023 г. и 2,2% през 2024 г.;

Безработица - В резултат на положителната динамика на заетостта се очаква коефициентът на безработица за 2022 г. да намалее до 5%, а икономическата активност на населението да се увеличи до 56,2%. През 2024 г. коефициентът на безработица се прогнозира да достигне средногодишна стойност от 4,3%.

ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА – ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА (I)

Показатели	2020 г. Отчет		2021 г. Предв. отчет		2022 г. Проект		2023 г. Прогноза		2024 г. Прогноза	
	млн. лв.	% от БВП	млн. лв.	% от БВП	млн. лв.	% от БВП	млн. лв.	% от БВП	млн. лв.	% от БВП
Приходи, помощи и дарения	44 317,7	36,9%	52 340,3	40,1%	57 253,5	40,0%	61 389,2	40,3%	64 537,9	40,2%
Общо разходи и Вноска в общия бюджет на ЕС	47 850,4	39,9%	56 245,0	43,1%	63 153,8	44,2%	66 454,4	43,7%	69 402,6	43,2%
в т.ч. Разходи чл. 28, ал. 1 от ЗПФ	44 343,8	37,0%	52 579,7	40,3%	57 273,9	40,0%	57 506,7	37,8%	59 582,3	37,1%
Бюджетно салдо (+/-)	-3 532,7	-2,9%	-3 904,7	-3,0%	-5 900,3	-4,1%	-5 065,2	-3,3%	-4 864,7	-3,0%
в т.ч. Covid-19 мерки (приходни и разходни)	3 810,3	3,2%	6 658,6	5,1%	2 268,6	1,6%	467,0	0,3%		0,0%
Бюджетно салдо без Covid-19 мерки (+/-)	277,6	0,2%	2 753,9	2,1%	-3 631,7	-2,5%	-4 598,2	-3,0%	-4 864,7	-3,0%

ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА – ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА (II)

- **Дефицитът по консолидираната фискална програма** на касова основа е планиран да бъде 4,1% от БВП през 2022 г., като през 2023 и 2024 г. показва тенденция на консолидация, съответно до 3,3% от БВП за 2023 г. и 3% от БВП за 2024 г.;

- Следва да се има предвид, че **с отчитане на ефекта от Covid-19 мерките** в приходната и разходната част на бюджета **дефицитът по консолидираната фискална програма намалява** до 2,5% от БВП през 2022 г. и 3% от БВП през 2023 и 2024 г.

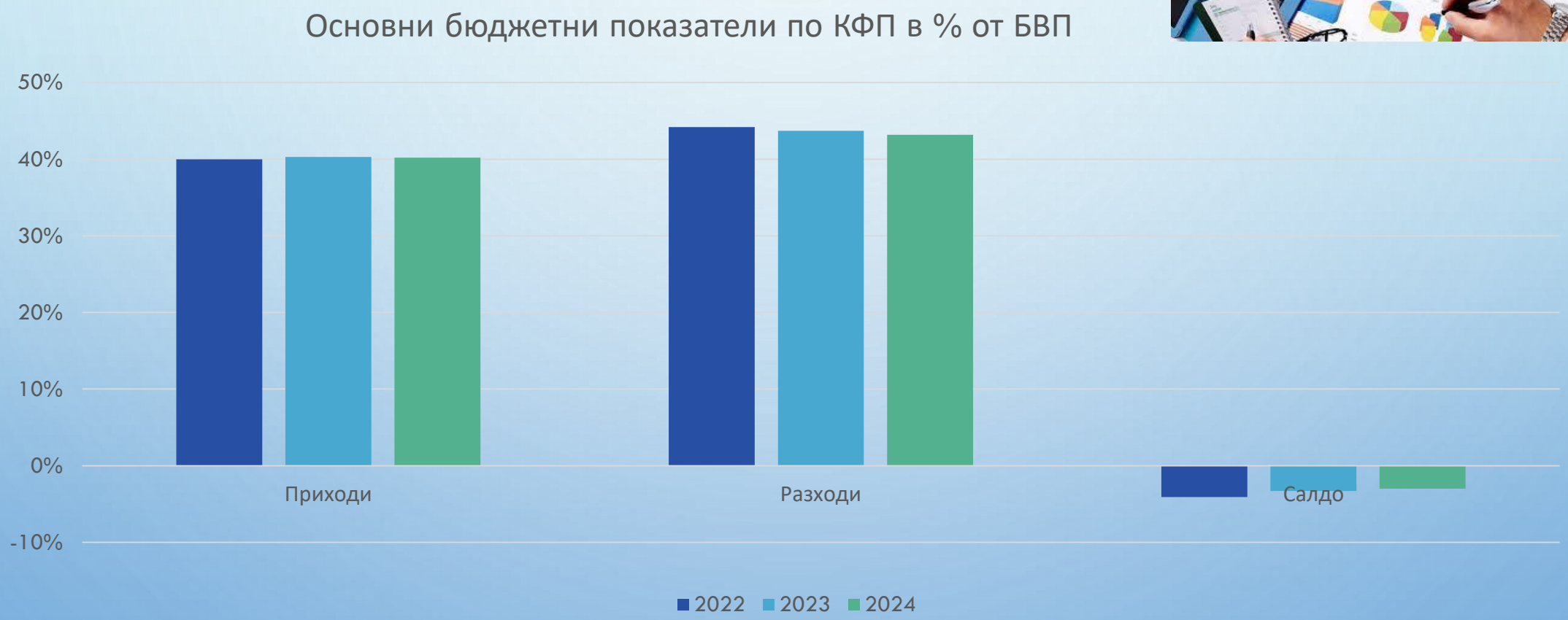
- Изразени като процент от БВП, **приходите, помощите и даренията** за периода 2022-2024 г. са в диапазона от 40,0% до 40,3% от БВП. В номинален размер те се увеличават, като от 57 253,5 млн. лв. за 2022 г. се очаква да достигнат 64 537,9 млн. лв. през 2024 г.

- **Общо разходите (в т.ч. вноската в общия бюджет на ЕС)**, изразени като процент от БВП, за периода 2022-2024 г. намаляват от 44,2% до 43,2% от БВП. В номинален размер разходите се увеличават, като от 63 153,8 млн. лв. за 2022 г. се очаква да достигнат 69 402,6 млн. лв. през 2024 г.

- С **отчитане на ефекта от Covid-19 мерките** (които са основно в разходната част на бюджета) **общо разходите** по консолидираната фискална програма **се запазват в рамките на 40% от БВП**, като намаляват от 40% от БВП през 2022 г. до 37,1% от БВП през 2024 г.

ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА – ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА (III)

МЕРКИ В ПОДКРЕПА НА ДОМАКИНСТВАТА

Мерки в подкрепа на домакинствата (млн. лв.)	**817,5**
Осигуряване на ваксини, лекарствени продукти и бързи антигенни тестове в борбата с пандемията от COVID-19	416,4
Увеличение на данъчното облекчение за деца по чл. 22в и данъчното облекчение за деца с увреждания по чл. 22г от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за 2021 г. и 2022 г.	230,0
За еднократна сума за компенсиране на дохода от пенсии до нивото от декември 2021 г. за периода февруари-юни 2022 г.	102,0
Подкрепа на семейства с деца до 14 г. възраст, при които родителите не могат да извършват дистанционна работа от вкъщи и нямат възможност да ползват платен отпуск	36,5
Национална програма „Отново заедно“	22,6
Реализиране на програми за заетост и мерки за обучение за подкрепа на безработните лица и работодателите	10,0

МЕРКИ В ПОДКРЕПА НА БИЗНЕСА

Мерки в подкрепа на бизнеса (млн. лв.)	**853,2**
Разходи за подпомагане на бизнеса и програми за заетост	400,0
Намаляване на ставката по ЗДДС на 9% за доставки на определени стоки и услуги; освобождаване от ДДС и мита върху вноса на някои медицински стоки за борба с последиците от COVID-19; прилагане на нулева ставка за ДДС на доставките и вътреобщностните придобивания на диагностични комплекти и ваксини срещу COVID-19, и услугите, пряко свързани с тези изделия;	265,3
Допълнителни разходи по бюджета на ДФ „Земеделие“ за подпомагане на засегнатите от негативните ефекти от пандемията земеделски стопани	111,5
Финансова подкрепа артисти-изпълнители в областта на театралното, танцовото, цирковото, визуалните изкуства, упражняващи свободни професии; на частни професионални организации в областта на изкуствата и в областта на любителското творчество; на творчески проекти в областта на визуалните изкуства и други в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка; за компенсиране на увеличени разходи за електрическа енергия на държавни, общински и регионални институти	51,4
За субсидии за туроператори, които използват въздушни превозвачи с валиден оперативен лиценз за изпълнение на чартърни полети до Република България с цел туризъм	25,0

МЕРКИ В ПОДКРЕПА НА ОРГАНИТЕ НА ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ

Мерки в подкрепа на органите на държавно управление (млн. лв.)	**597,9**
Подкрепа на персонала на първа линия, пряко ангажиран с дейности по предотвратяване разпространението на COVID-19, вкл. за поставяне на ваксини срещу COVID-19	378,0
Изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на изпълнителите на болнична медицинска помощ	118,5
Разходи за предпазни средства (маски, ръкавици и др.), дезинфектанти (лични и за помещенията) в училищата и за осигуряване на изследване за COVID-19 с щадящи бързи антигенни тестове на учениците от I до XII клас	83,3
Субсидии за лечебни заведения за болнична помощ	5,0
Осигуряване на лични предпазни средства (маски, ръкавици, калцуни, предпазно облекло, защитни очила) за нуждите на лечебните заведения, както и дезинфектанти, дезинфекция на работните помещения, термометри за измерване от разстояние, консумативи, реактиви, медикаменти, PCR тестове, бързи тестове и др.)	7,0
Общини - средства за противоепидемични мерки	6,1[2]

ПОЛИТИКА ПО ДОХОДИТЕ И ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИТИКА

Основните **приоритети** са свързани с:

- **увеличение на размера на минималната работна заплата от 1 април 2022 г. от 650 на 710 лв.**, като последващо за 2023 и 2024 г. се предвижда да бъде обвързано с въвеждане механизъм за определяне на размера на минималната работна заплата;

- **увеличение на средствата за заплати и възнаграждения на персонала за изборните длъжности и за заетите в системата на съдебната власт**, за които законодателно е регламентиран механизъм за формиране на възнагражденията за 2022 г.;

- **увеличение на заплатите на педагогическите специалисти**;

- **увеличаване на максималния осигурителен доход** за всички осигурени лица за целия период от 3 000 лв. **на 3 400 лв., считано от 1 април 2022 г.**;

- **увеличаване на минималния осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители** за целия период от 420 лв. **на 710 лв.**, до размера на МРЗ;

- **увеличаване на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица** за целия период от 650 лв. **на 710 лв., считано от 1 април 2022 г.**;

- **увеличаване на минималните осигурителни доходи по основните икономически дейности и квалификационни групи професии** на нивото на минималната работна заплата за 2022 г. – **710 лв.**, като се извършва корекция само по отношение на позициите, които са под определения размер, **считано от 1 април 2022 г.**

ОБРАЗОВАНИЕ (I)

През периода 2022-2024 г. ще продължи **реализирането на интегрирани политики, с фокус към образование и личностно развитие на децата и учениците**, насърчаване на иновациите, **квалификация на педагогическите специалисти**, модернизиране на образователните институции.

В областта на **висшето образование и науката** политиката е насочена към непрекъснато **развитие на качеството** на предлаганото висше образование и подпомагането на висшите училища при въвеждането, на **развитието и усъвършенстването на вътрешните системи** за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състави.

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- **315,0 млн. лв.** – за предвиденото нарастване на средствата за делегираните дейности в образованието във връзка с продължаване на политиката за **увеличение на заплатите на педагогическите специалисти за достигане на средна работна заплата не по-малко от 125 на сто от средната работна заплата за страната** с цел да се стимулира навлизането на млади и квалифицирани педагози, **компенсиране ръста на минималната работна заплата** и за **увеличение на средствата за издръжка по стандарти**;

- **100,0 млн. лв.** - за повишаване на интереса и **увеличаване на извънкласните дейности**, гарантирани за всеки ученик и при изявени високи постижения;

- **16,0 млн. лв.** - за **увеличаване на норматива за подпомагане храненето** (безплатни закуски) на децата от задължителната предучилищна възраст и от учениците от начален етап (от I до IV клас);

- **70,0 млн. лв.** - за **изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини, детски ясли и училища** с оглед продължаване на възможността за осъвременяване и разширяване на материалната база;

- **15,0 млн. лв.** - за **изграждане на нови спортни площадки и ремонт на съществуващи** такива в училищата;

- **13,0 млн. лв.** - предвидени **средства за компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на деца, които не са приети** поради липса на места в държавни и общински детски градини и училища.

ОБРАЗОВАНИЕ (II)

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 84,8 млн. лв. - за **издръжка на децата в детските градини**, с оглед **пълното освобождаване на родителите от заплащане на такси** за детски градини, **считано от 1 април 2022 г;**

- 18,0 млн. лв. - за продължаване **поетапното разширяване на достъпа и обхващане в задължително предучилищно образование на 4-годишни деца**;

- 6,5 млн. лв. - за **предпазни материали и консумативи** в условия на епидемична обстановка от разпространението на COVID-19 с цел осигуряване на безопасно присъствено обучение;

- 22,6 млн. лв. - за **продължаване изпълнението на Национална програма „Отново заедно“**, насочена към подобряване на социални и здравословен начин на живот на учениците;

- 6,5 млн. лв. – за **осигуряване на транспорт на деца и ученици**, включително за поддръжка на автобуси;

- 10,0 млн. лв. - за **закупуване на училищни автобуси**, за да бъдат осигурени условия за безопасно превозване на децата и учениците до най-близката детска градина или училище;

- 10,0 млн. лв. - за **нова национална програма за осигуряване на образователни медиатори и социални работници за институциите**, в които се обучават деца от уязвими групи.

- 5,5 млн. лв. - за осигуряване на **ръст от 10 на сто на средствата за стипендии на студентите**;

- 43,5 млн. лв. - за **издръжка на обучението**, в т.ч. за осигуряване на увеличения разчетен брой средно приравнен брой учащи, за поетапно увеличение на диференцираните нормативи за издръжка на обучението за хуманитарни, технически и педагогически науки, за компенсиране на студенти освободени от заплащане на такси за обучение, обучаващи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда, за компенсиране ръста на минималната работна заплата;

- 5,0 млн. лв. - за присъщата на висшите училища **научна или художествено-творческа дейност и за издаване на учебници и научни трудове**.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ (I)

Политиката в областта на здравеопазването е насочена към **подобряването на ефективността** и удовлетвореността на гражданите от функционирането на сектора.

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- **352,0 млн. лв.** - за осигуряване на **подкрепа на персонала на първа линия**, пряко ангажиран с дейности по предотвратяване разпространението на COVID-19, вкл. за **поставяне на ваксини на здравно неосигурени лица** за шест месеца;
- **267,2 млн. лв.**- за закупуване на **допълнителни количества ваксини** срещу COVID-19;
- **131,8 млн. лв.** - за **осигуряване на лекарствени продукти** за лечение на COVID-19 и за **поддържане на резерв от лекарствени продукти** за лечебните заведения за лечение при хоспитализирани пациенти;
- **101,2 млн. лв.** - за осигуряване на **щадящи бързи антигенни тестове** на учениците от I до XII клас, **бързи антигенни тестове и PCR тестове** за установяване на COVID-19 и **лични предпазни средства и медицински изделия;**
- **118,5 млн. лв.** - за **подкрепа на медицинския персонал**, който работи в условията на огромно напрежение при извънредна епидемична обстановка чрез **изплащане на месечна добавка към възнагражденията на изпълнителите на болнична медицинска помощ** чрез бюджета на Националната здравноосигурителна каса за шест месеца;
- **100,0 млн. лв.** - заделени по сметка за чужди средства **за изплащане на еднократна сума в размер на 75 лв. към пенсиите за стимулиране на ваксинирането сред пенсионерите**, като една от най-уязвимите групи от населението с оглед предотвратяване на разпространението на COVID-19;
- **3,8 млн. лв.** - за **ускорено изграждане на Национална здравно-информационна система и развитие на дистанционни здравни услуги** чрез въвеждане на електронно здравно досие и задължителна електронна бяла рецепта, както и обезпечаване на системата за нормален работен режим за електронно здравеопазване;
- **2,0 млн. лв.** - за **детско здравеопазване** с оглед разширяване на обхвата на биохимичен скрининг за бременни от минимум 90% при достигнат обхват през 2021 г. от 40%;
- **20,0 млн. лв.** - за **изграждане на Национална педиатрична болница** с цел създаване на условия за съвременно и комплексно медицинско обслужване на деца;

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ (II)

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 28,0 млн. лв. - допълнителни субсидии за лечебните заведения за болнична помощ за поддържане готовността на клиники/отделения по инфекциозни болести за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на COVID-19 и за **финансиране на дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване** като оказване на спешна медицинска помощ, лечение на психични заболявания, туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания, **структури в труднодостъпни и отдалечени райони** и други социално-значими звена, както и за **развитие на донорството** и трансплантациите на стволови клетки;

- 13,2 млн. лв. - за **издръжката на децата в детските ясли**, с оглед **пълното освобождаване на родителите от заплащане на такси , считано от 1 април 2022 г.** Разчетите са направени при средна стойност на издръжката от 1 125 лв. на дете годишно за около 15 661 деца в детски ясли.

С цел подобряване на ефективността на разходите и удовлетвореността на гражданите от функционирането на здравния сектор **по бюджета на Националната здравноосигурителна каса са предвидени допълнително 581,1 млн. лв. за здравноосигурителни плащания**, от които 280,0 млн. лв. за създаване на ефективно работеща доболнична помощ, включително за реализира на допълнителни дейности свързани с профилактика, наблюдение и лечение на деца. Това ще доведе до намаляване на разходите за болнично лечение.

Приоритетите **в областта на общинското здравеопазване** са насочени към финансирането на медицинското обслужване в здравните кабинети в детските градини и училищата, на детските ясли и яслените групи към детските градини, детските кухни, здравните медиатори, общинските съвети по наркотични вещества и психосоциална рехабилитация, за което са разчетени допълнително 23,1 млн. лв. През 2022 г. продължава финансирането на здравните медиатори, като средствата за тях са увеличени с 0,5 млн. лв.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА (I)

За периода 2022-2024 г. приоритети са **оптимизиране на социалното подпомагане** на уязвимите групи от населението, **гарантиране на тяхната социална защита** чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, **повишаване ефективността на програмите** и усъвършенстване на нормативната уредба в сферата на социалните помощи в съответствие с динамично променящите се условия на средата.

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- **90,0 млн. лв.** - за **повишаване ефективността на семейните помощи за деца**, като за целта от 1 април 2022 г. се предвижда **увеличаване на доходния критерий** по чл. 4 и 4а от Закона за семейни помощи за деца и **увеличаване на размерите на месечните помощи за отглеждане на дете** до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст;

- **223,5 млн. лв.** – за обезпечаване на кумулативния ефект от увеличаването на минималната работна заплата и на коефициента от 1,2 на 1,4 при определяне на **възнаграждението на личните асистенти** по Закона за личната помощ;

- **410,0 млн. лв.** - за **продължаване на т.нар. мярка 60/40** за подкрепа на бизнеса за запазване на заетостта **за шест месеца**, както и за изплащане на **компенсации на работници и служители**, осигурени в икономически дейности, за които са наложени временни ограничения за осъществяването им **по мярка „Запази ме плюс“**, както **и в подкрепа на Националния план за действие по заетостта през 2022 г.;**

- **6,6 млн. лв.** - за плавна промяна в периода 2022-2024 г. чрез корекция в посока **увеличаване на индивидуалните проценти**, които определят **границата за достъп** и на **размера на получаваните социални помощи за най-уязвими групи** от населението за постигане на общоевропейските цели и приоритети в социалната сфера, свързани със **схемите за минимален доход**;

- **56,7 млн. лв.** - за създаване на условия и възможности за **социално приобщаване и предоставяне на целенасочена и насърчителна подкрепа на уязвимите групи от хора с увреждания**, в т.ч. за увеличаване финансовата подкрепа по Закона за хората с увреждания в резултат на нарастването на линията на бедност и за гарантиране на безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език;

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА (II)

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- **50,1 млн. лв.** - за допълване на средствата за **изплащане на целеви помощи за отопление** във връзка с увеличаването на правоимащите и поскъпването на енергоносителите;

- **10,8 млн. лв.** - за **увеличаване на минималният дневен размер на паричното обезщетение за безработица** от 1 април 2022 г. от 12 лв. **на 15 лв.**;

- **22,2 млн. лв.** - за **увеличаване на размера на обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст** на нивото на минималната работна заплата от 380 лв. на 650 лв. (в сила от 1 октомври 2021 г.), а от 1 април се увеличава от 650 лв. на 710 лв.;

- **3,0 млн. лв.** - за **месечните възнаграждения на професионалните приемни семейства** за компенсиране нарастването на МРЗ;

- **36,5 млн. лв.** - за **месечни целеви помощи** при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка **на семейства с деца до 14-годишна възраст** по чл. 16б от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане;

- **26,0 млн. лв.** - за разходи за **допълнителни възнаграждения за служители на Агенцията за социално подпомагане, Агенцията по заетостта и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“** във връзка с работа в рискови условия и положен извънреден труд по овладяването на пандемията от COVID-19 за шест месеца;

- **111,7 млн. лв.** - за **увеличаване средно с 31% на стандартите за финансиране на социалните услуги**, в т.ч. във връзка с ефекта от увеличаване на минималната работна заплата, считано от 1 април 2022 г.;

- **852,0 млн. лв.** - за **изплащане на добавки към пенсиите на пенсионерите за първите шест месеца на 2022 г.** във връзка с преодоляване на последиците от COVID-19.

ОТБРАНА

В областта на **отбраната** са осигурени средства за **поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана**.

Разходите за отбрана за 2022 г. възлизат на 1,73 % от БВП (с 0,03% повече от референтния процент), **като през 2024 г. достигат до 2 % от БВП**, с което се изпълнява Националния план за повишаване на разходите за отбрана на 2 на сто от БВП на Република България до 2024 г. и поетите ангажименти пред НАТО.

Осигурени са **средства за**:

- **187,0 млн. лв.** - за придобиване на **многофункционален модулен патрулен кораб** за Военно морските сили;

- **100,0 млн. лв.** - за **основна бойна техника** за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада;

- **180,0 млн. лв.** - за средства за изграждане на **интегрирана система и инфраструктура** за усвояване, експлоатация и осигуряване на **новия тип боен самолет**, включително и за съпътстващите разходи по придобиването му;

- **126,2 - млн. лв.** - за придобиване, модернизация и поддръжка на **въоръжение и техника**, в т.ч. осигуряване на експлоатацията на самолети МиГ-29;

- **77,0 млн. лв.** - за преодоляване на некомплекта от личен състав на Българската армия, в т.ч. за **осъвременяване на кадровата политика**;

- **50,0 млн. лв.** - за провеждане на подготовката за **изпълнение на задачи по мисии „Отбрана”, „Подкрепа на международния мир и сигурност“ и „Принос към националната сигурност в мирно време“.**

ВЪТРЕШЕН РЕД И СИГУРНОСТ

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 28,0 млн. лв. - за осигуряване на **средствата за облекло при увеличение на лимита за облекло** на униформените служители на МВР от 400 **на 800 лв.**;

- 47,4 млн. лв. - за **текущи ремонти, материали и консумативи** за поддръжка на моторните превозни средства, собственост на МВР, резервни части за въоръжението, противопожарната, медицинската и друга техника, горива за транспорта **и други текущи разходи**;

- 8,0 млн. лв. - за **разходи за експертизи**;

- 9,0 млн. лв. - за **карти за спорт** за подобряване на физическата подготовка на служителите в МВР;

- 14,8 млн. лв. - за **капиталови разходи**, в т.ч. за основни ремонти на Авторемонтни бази на МВР и доставка на оборудване за същите; за доставка на компютри и хардуер (основно за системи за автоматичен цифров запис и архивиране на аудио информация; компютри; разнообразна компютърна техника, периферни устройства и други за структурите в МВР) и др.

ПРАВОСЪДИЕ

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 10,8 млн. лв. - за **финансовото осигуряване на дейността на Бюрото по защита на застрашени лица** във връзка с преминаването му към структурата на Министерството на правосъдието съгласно Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателното производство от структурите на съдебната власт;

- 0,74 млн. лв. - за **поетапното доизграждане на „Национална информационна система за електронна сигурност на обектите на съдебната власт“** за поетапно надграждане на системи за сигурност на обекти на територията на Апелативен район София, Пловдив и Бургас;

- 5,22 млн. лв. - за **развитието на пенитенциарната система в Република България** – за укрепване капацитета на главна дирекция „Изпълнение на наказанията“;

- 2,57 млн. лв. - за **укрепване на капацитета на Главна дирекция „Охрана“**.

СЪДЕБНА СИСТЕМА

Основният принцип при разработване на бюджетната прогноза за периода 2022-2024 г. на съдебната власт е независимост и прогнозиране на оптимален размер на средствата за нормално функциониране на съдебните институции.

По проекта на бюджет с актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г. за съдебната власт са предвидени следните допълнителни средства:

- **95,0 млн. лв.** - за индексиране на **основните и допълнителните възнаграждения на заетите в съдебната система**, които се определят съгласно разписаните в Закона за съдебната власт механизми (чл. 218, чл. 233, ал. 6 и чл. 345, ал. 5);

- **7,7 млн. лв.** - във връзка с предвиденото **увеличаване на размера на минималната работна заплата** (МРЗ) от 650 лв. на 710 лв. от 1 април 2022 г. и **увеличението на максималния осигурителен доход** от същата дата от 3 000 лв. на 3 400 лв.;

- **5,5 млн. лв.** - във връзка с **изплащането на възнагражденията** на вещи лица и съдебни заседатели, които са обвързани с МРЗ на основание Наредба № 2 от 29 юни 2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица.

ЕНЕРГЕТИКА

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 481,5 млн. лв. - за **изпълнение на Програмата за компенсиране на разходите на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи** за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи и за изпълнение на Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия;

- 450,0 млн. лв. - за **компенсация за високите цени на електрическата енергия и природния газ** за крайните небитови потребители за първото тримесечие на 2022 г.

По **бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“** са разчетени средства в размер на **2 644,5 млн. лв.**, като с част от тях ще бъде осигурено допълващо финансиране на тези мерки.

ОКОЛНА СРЕДА

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 15,2 млн. лв. - за **подобряване на съществуващата хидроложка система и поддръжка автоматични хидрометеорологични станции и за мониторинг** на морските води за изпълнение на изискванията на Рамковата директива за водите и Рамковата директива за Морската стратегия предвидени в Плановете за управление на речните басейни и Морската стратегия.

- 9,2 млн. лв. - за **осъществяване на инфраструктурни проекти** с цел подобряване на общинските системи за управление на отпадъците чрез изграждане на системи, съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали в сектор „Отпадъци“;

- 5,3 млн. лв. - за **създаване на система за управление на защитените зони** и прилагане на специфични мерки за тяхното опазване;

- 1,0 млн. лв. - за **екологосъобразно управление на залежалите пестициди**, които представляват заплаха за човешкото здраве и тяхното унищожаване.

- 6,0 млн. лв. - за **изпълнение на мониторинг и докладване** на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците – прилагане на Национална концепция за мониторинг на птиците и Национална концепция за мониторинг на видове и местообитания.

- 10,0 млн. лв. - за **финансиране на проекти на общините** за рекултивация на общински депа, неотговарящи на нормативните изисквания

- 38,4 млн. лв. - за **общински проекти и дейности** в областта на околната среда чрез бюджета на ПУДООС.

КУЛТУРА

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 9,5 млн. лв. – за консервационно-реставрационни работи за **създаване и опазване на културните ценности** с оглед популяризиране на българската култура и подобряване на достъпа до културното наследство;

- 3,5 млн. лв. – за **творчески проекти** в областта на движимото културно наследство, визуалните изкуства, литературното наследство и др.

- 28,0 млн. лв. - за **филмопроизводство**, в т.ч. за създаване и разпространение на български филми и кино продукции с българско участие, за схема за държавна помощ за възстановяване на разходи за производство на филми, включително сериали и схема за държавна помощ за производство на телевизионни сериали, като от тях 18,0 млн. лв. са заделени по сметка за чужди средства;

- 31,4 млн. лв. - за **осигуряване на подкрепа за български творци и артисти** пряко засегнати от преустановяването на масови мероприятия на територията на страната, включително културно-развлекателни в условията на пандемията от COVID-19 за шест месеца;

- 20,0 млн. лв. –за **актуализация на мерките за държавните културни институти** в областта на сценичните изкуства в ограничителния условия на пандемия;

- 3,2 млн. лв. - за културен календар за **национални прояви и чествания на събития и бележити дейци** на основание чл. 21, ал. 1 от Закона за закрила и развитие на културата;

- 13,0 млн. лв. - за **увеличение с 5 на сто стандартите за финансиране** на държавните, регионалните музеи и художествени галерии, **и с 9,2 на сто на стандарта** за регионалните библиотеки и за увеличаване на стандарта за читалищата с 10,3 на сто в т.ч. и във връзка с ефекта от увеличаване на минималната работна заплата, на максималния осигурителен доход, считано от 1 април 2022 г.;

- 2,5 млн. лв. - за **увеличение с 15 на сто стандарта за финансиране** на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и за изграждане на пожароизвестителна система в хранилището за книги и проектиране и изграждане на климатична система в сградата;

- 36,0 млн. лв. - за проучвателна и **капиталова програма** за развитие на музеи, галерии, театри, опери, културно информационни центрове и др.;

- 8,0 млн. лв. - за **разширено представяне и популяризиране** на българската култура в чужбина, в т.ч. на българските културни институти в чужбина.

МЛАДЕЖ И СПОРТ

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 9,5 млн. лв. - за **осигуряване на условия и възможности за развитие на елитния спорт**, развитие на потенциала на млади талантливи спортисти, подпомагане на спортни дейности и за месечни премии на олимпийски медалисти, прекратили активната си състезателна дейност и треньори;

- 3,0 млн. лв. - за **провеждане на оптимална олимпийска подготовка**;

- 0,9 млн. лв. - за **разширяване на обхвата на програмите за развитие на детския спорт** и осигуряване на възможности за физическа активност, спортно състезателна дейност и изява на децата и младите хора, и за дейности по програма за развитие на спорта за хората с увреждания;

- 0,6 млн. лв. - за **финансиране на проекти за младежки дейности** по Националната програма за изпълнение на младежки дейности;

- 10,2 млн. лв. - за **финансово подпомагане** на изграждането и обновяването на **спортни обекти**;

- 17,0 млн. лв. - за **инвестиции в изграждане на спортни обекти**, в т.ч. 15,0 млн. лв. за довършване на спортна зала „Арена Бургас“.

ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 418,8 млн. лв. - за **Национална компания „Железопътна инфраструктура“** –, в т. ч. 140,0 млн. лв. за капиталови трансфери и 278,8 млн. лв. за субсидии за текуща дейност. Разчетени са допълнителни средства в размер на 88,8 млн. лв. за поддържане и безопасна експлоатация на новите системи и съоръжения, придобити с безвъзмездно финансиране от държавния бюджет и Европейски структурни и инвестиционни фондове. Предвидени са мерки във връзка с възможностите за въвеждане на изискванията на Регламент (ЕС) 2020/1429 за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19 за компенсация от държавния бюджет за НК „ЖИ“ с цел намаляване на инфраструктурните такси за достъп и използване на железопътната мрежа;

- 245,2 млн. лв. – за **„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД**, в т. ч. 49,0 млн. лв. за капиталови трансфери и 196,2 млн. лв. за субсидии за текуща дейност, които са увеличени с 11,2 млн. лв. за осигуряване на нормалното функциониране на дейността на дружеството;

- 89,3 млн. лв. – за **ДП „Пристанищна инфраструктура“** за капиталови трансфери за ремонтно-възстановителни, рехабилитационни и укрепителни дейности на пристанищната инфраструктура, така и за модернизация на пристанищните съоръжения и дейности, свързани с тяхната проходимост.

Във връзка с модернизиране на **„Български пощи“ ЕАД** и тяхното навлизане на пазара на платежни услуги и финансово посредничество са осигурени допълнителни **29,9 млн. лв.**, от които 29,7 млн. лв. за извършването на универсална пощенска услуга и 0,1 млн. лв. за разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания).

Планирани са **допълнителни средства по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, респективно Агенция „Пътна инфраструктура“** спрямо ЗДБРБ за 2021 г. в размер на 1 671,4 млн. лв., от които 1 001,4 млн. лв. за текущ ремонт и поддържане на републиканската пътна мрежа и 670,0 млн. лв. за основен ремонт на републиканската пътна мрежа и за изграждането на приоритетни инфраструктурни проекти.

ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ И ТУРИЗЪМ

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- **2,7 млн. лв.** - за **повишаване нивото на информационната сигурност** и политиките за киберсигурност;

- **6,4 млн. лв.** - за **реализирането на дейностите по споделени услуги** в държавната администрация;

- **23,2 млн. лв.** - за **програмни продукти и лицензии** за нуждите на държавната администрация;

- **20,0 млн. лв.** - за **национална туристическа реклама**;

- **25,0 млн. лв.** - за **субсидии за туроператори**, които използват въздушни превозвачи с валиден оперативен лиценз за изпълнение на чартърни полети до Република България с цел туризъм.

ЗЕМЕДЕЛИЕ

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 7,0 млн. лв. - за **компенсиране на понесени 100% щети по земеделски култури** в следствие на природни бедствия, настъпили през 2021 г. и за обезпечаване изплащането на обезщетения за щети през 2022 г.;

- 12,0 млн. лв. - за **подкрепа на свиневъдите** за хуманно отношение към животните и за обезпечаване на разходите на регистрираните ветеринарни лекари, свързани с имунопрофилактиката на животните;

- 8,5 млн. лв. - помощ De minimis за извънредна подкрепа на земеделските стопани;

- 111,5 млн. лв. - държавна помощ за осигуряване на ликвидност и достъп до финансиране на предприятията, които през периода на пандемията са изправени пред внезапен недостиг на средства;

- 11,0 млн. лв. - по **преходната национална помощ** за изплащане в пълен размер на преходната национална помощ за овце-майки и кози-майки;

- 8,3 млн. лв. - за **изграждане на ефективно функциониращa инфраструктура** и капацитет за управление на рискови събития – защита от вредното въздействие на водите и градозащита;

- 2,0 млн. лв. - за **упражняване на пълен контрол върху вноса** на готова продукция от земеделски и животински произход с оглед осигуряване на безопасност на храните и за повишаване качеството на контролните функции на Изпълнителната агенция по горите и Българската агенция по безопасност на храните.

ИКОНОМИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА

Осигурени са **допълнителни средства** за:

- 9,0 млн. лв. - за **насърчаване на инвестициите** на местни и чуждестранни предприятия, изпълняващи инвестиционни проекти по Закона за насърчаване на инвестициите. Средствата са насочени за изграждане на нови производствени мощности и създаване на дългосрочни нови работни места чрез осигуряване на подкрепа на дружествата, изпълняващи инвестиционни проекти и създаващи значима заетост – сертифицираните по Закона за насърчаване на инвестициите инвеститори;

- 5,6 млн. лв. - за **Националния иновационен фонд**, чиято основна цел е насърчаване на научноизследователската и развойната дейност за повишаване конкурентоспособността на предприятията и стимулиране сътрудничеството между науката и бизнеса в България;

- 0,9 млн. лв. - за **изграждане на Информационна система** за Българската агенция за инвестиции;

- 0,9 млн. лв. - за **разработване на индикатори за измерване на постигнатия социален резултат** от работата на дружествата с държавно участие; за създаване на Борд за иновации между Министерството на иновациите и растежа и Министерството на образованието и науката, с цел създаване на дългосрочни политики за развитието на българската икономика; провеждане на консултации с бизнеса, за идентифициране на административните пречки и поетапното им премахване.

БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОБЩИНИТЕ (I)

Основни бюджетни	Проект	от тях:		Прогноза	Прогноза
взаимоотношения (хил. лв.)	2022 г.	местни	делегирани	2023 г.	2024 г.
Общо:	5 607 824,2	607 565,4	5 000 258,8	6 009 551,4	6 248 259,6
Обща субсидия за делегираните от държавата дейности	4 889 285,9		4 889 285,9	5 291 013,1	5 529 721,3
Обща изравнителна субсидия	379 000,0	379 000,0		379 000,0	379 000,0
Трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	48 228,1	48 228,1		48 228,1	48 228,1
Целева субсидия за капиталови разходи	291 310,2	180 337,3	110 972,9	291 310,2	291 310,2

БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОБЩИНИТЕ (II)

В прогнозата за 2022 г. са включени размерите на **основните бюджетни взаимоотношения между общините и централния бюджет в общ размер 5 607,8 млн. лв.**, от които обща субсидия за делегираните от държавата дейности – 4 889,3 млн. лв.; обща изравнителна субсидия – 379,0 млн. лв.; трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища – 48,2 млн. лв.; целева субсидия за капиталови разходи – 291,3 млн. лв.

Общата субсидия за държавни дейности за 2022 г. е увеличена с 556,8 млн. лв. спрямо 2021 г., с което се осигурява увеличението на средствата за персонал и издръжка във всички делегирани от държавата дейности, **считано от 1 април 2022 г.** и в съответствие с с основните допускания на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г.

В прогнозата за 2022 г. е предвиден **ръст от 49,6 млн. лв. за общата изравнителна субсидия**. Разчетени са **допълнително 67,2 млн. лв. за целевата субсидия за капиталови разходи** спрямо 2021 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС - REACT-EU

Инициативата **NEXT GENERATION EU**, част от която са механизмът **REACT-EU** за подкрепа на най-силно засегнатите от COVID-19 държави членки и региони с инвестиции, насочени към възстановяване на пазарите на труда, подпомагане на системите за здравеопазване и подкрепа на ликвидността на малките и средните предприятия **и Механизмът за възстановяване и устойчивост**, чрез който ще се финансират реформи и инвестиции с цел смекчаване на икономическото и социалното въздействие на пандемията, както и превръщането на икономиките на ЕС в по-устойчиви и издръжливи на сътресения и по-добре подготвени за предизвикателствата на екологичния и цифровия преход.

Заделеният за България **ресурс по инициативата REACT-EU е в размер на 1,283 млрд. лв.**, а средствата са разпределени в пет от действащите оперативни програми от програмен период 2014-2020 г., които позволяват финансиране на дейности, необходими за противодействие на COVID-19. Предвидени са средства за следните групи дейности:

- системата на здравеопазването;
- подкрепа за най-уязвимите групи;
- адаптиране на образователната система;
- подкрепа за поддържане на заетост.

За 2022 г. предвидените разходи по механизма REACT-EU се очаква да бъдат в размер на 394,9 млн. лв., за 2023 г. – 249,9 млн. лв. и за 2024 г. – 44,2 млн. лв.

УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС – МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

Финансовият пакет, от който България може да се възползва, се очаква да бъде 6,268 млрд. евро безвъзмездна финансова помощ (по текущи цени) и около 4,549 млрд. евро заеми (по текущи цени от 2018 г.). Механизмът не регламентира изисквания по отношение на национално съфинансиране. Периодът, в който може да се поемат правни задължения за основният финансов пакет в размер на 70% от общата сума за безвъзмездната подкрепа, ще бъде предоставен е до 31 декември 2022 г., а за остатъка от 30% – между 1 януари 2023 г. и 31 декември 2023 г. След този период, до 31 декември 2024 г., в случай че е наличен остатъчен ресурс, ЕК може да обяви допълнителни процедури, които следва да бъдат в съответствие с календара на Европейския семестър.

Ключово условие за предоставяне на помощта е изготвянето на национални планове за възстановяване и устойчивост, като част от националните програми за реформи на отделните държави членки (плановете ще са приложение към НПР). Тези планове съдържат програмата на държавата членка за инвестиции и реформи. Националният план за възстановяване и устойчивост на България е изпратен официално на Европейската комисия на 15 октомври 2021 г.

Крайният срок за изпълнение на окончателните ключови етапи и цели на инвестиционните проекти и за реформите, финансирани от Механизма за възстановяване и устойчивост, е 31 август 2026 г., а за извършване на плащанията – 31.12.2026 г.

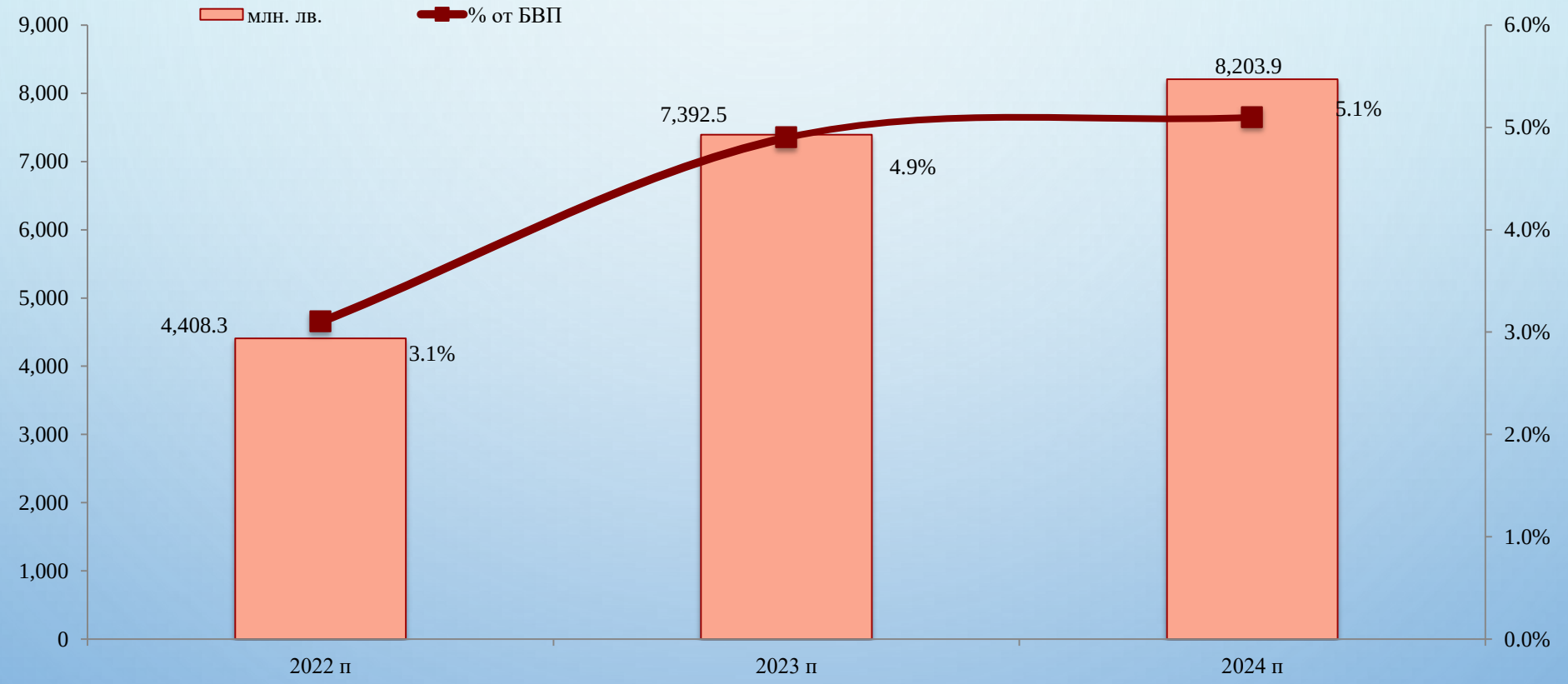
УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС – ПРОГРАМИ ОТ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2021-2027 Г.

Съгласно проекта на Регламент за общоприложими разпоредби **за програмен период 2021-2027 г.**, ЕФРР , ЕСФ+, Кохезионният фонд и ЕФМДР ще подпомагат **пет цели на политиката**:

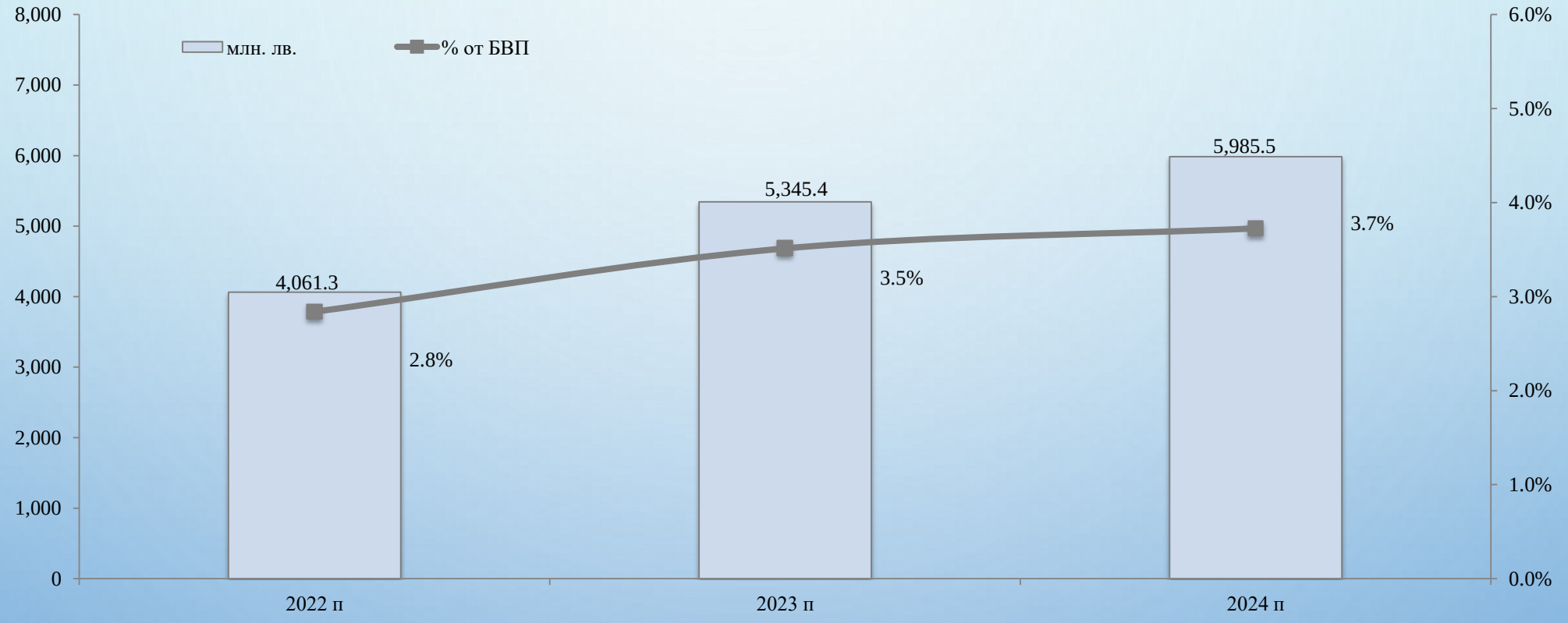
- **Цел на политиката 1**: По-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход;
- **Цел на политиката 2**: По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска;
- **Цел на политиката 3**: По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ;
- **Цел на политиката 4**: По-социална Европа – реализиране на европейския стълб на социалните права;
- **Цел на политиката 5**: Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи.

В процес на финализиране са Споразумението за партньорство за 2021-2027 г., както и програмите от програмния период в рамките на създадените за целта тематични работни групи. В оперативен порядък документите са изпратени на ЕК в края на м. октомври 2021 г., като не се очакват съществени изменения преди официалното им изпращане на ЕК.

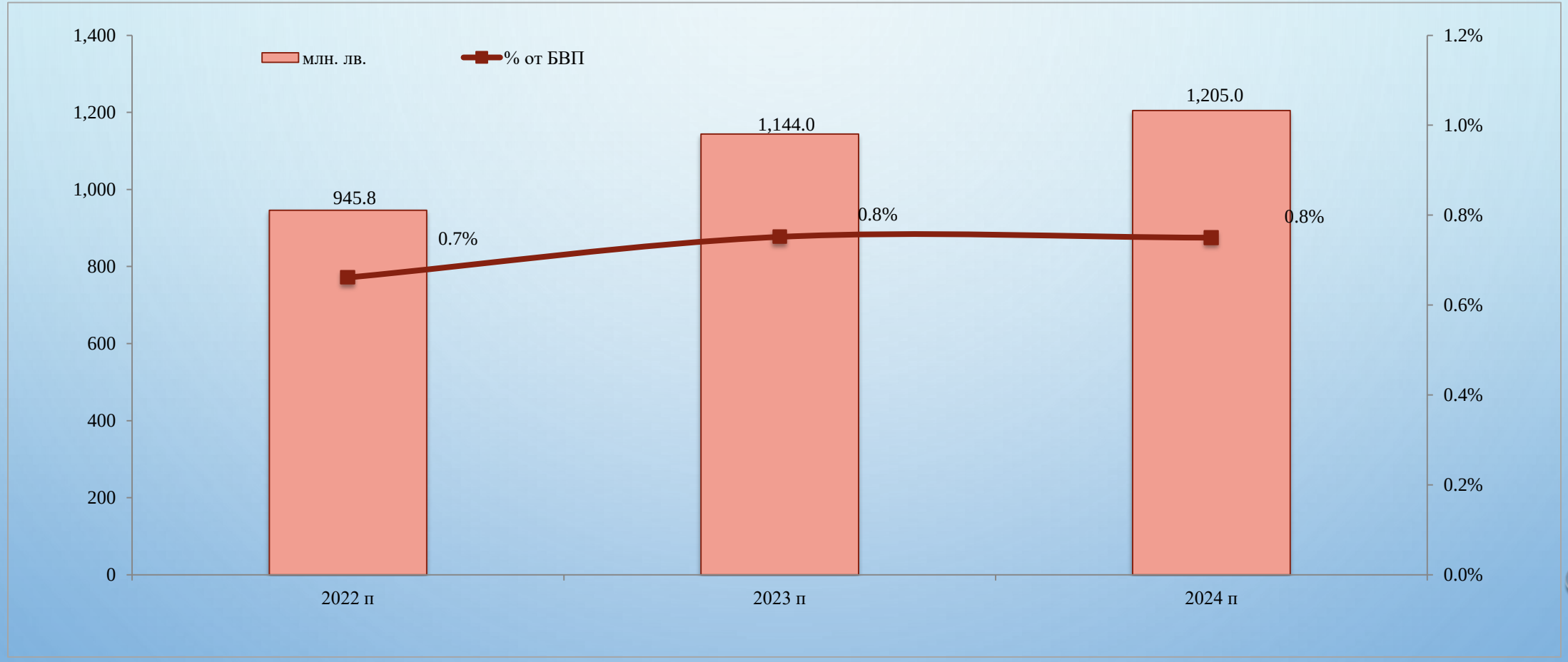
РАЗХОДИ НА НАЦИОНАЛЕН ФОНД – СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС ЗА ПЕРИОДА 2022-2024 Г.

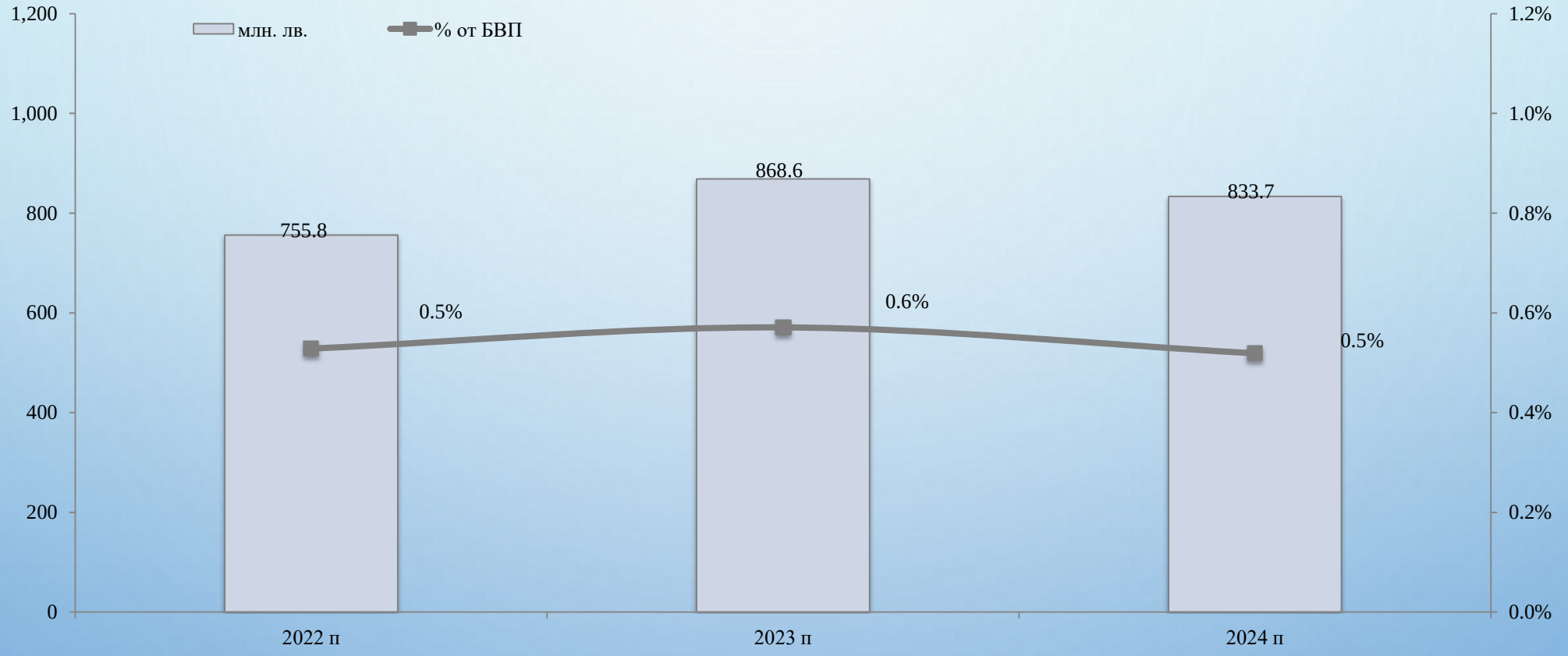
ПРИХОДИ НА НАЦИОНАЛЕН ФОНД – СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС ЗА ПЕРИОДА 2022-2024 Г.

РАЗХОДИ НА ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ – СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС ЗА ПЕРИОДА 2022-2024 Г.

ПРИХОДИ НА ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ – СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС ЗА ПЕРИОДА 2022-2024 Г.

ПОЛИТИКА ПО ДЪЛГА И ФИНАНСИРАНЕТО (I)

В резултат от извършените операции по дългово финансиране на бюджета **през 2021 г.**, номиналният размер на държавния дълг достига до **31,2 млрд. лв.**, което е **в рамките на предвиденото дългово ограничение** в ЗДБРБ за 2021 г. от 31,9 млрд. лв.

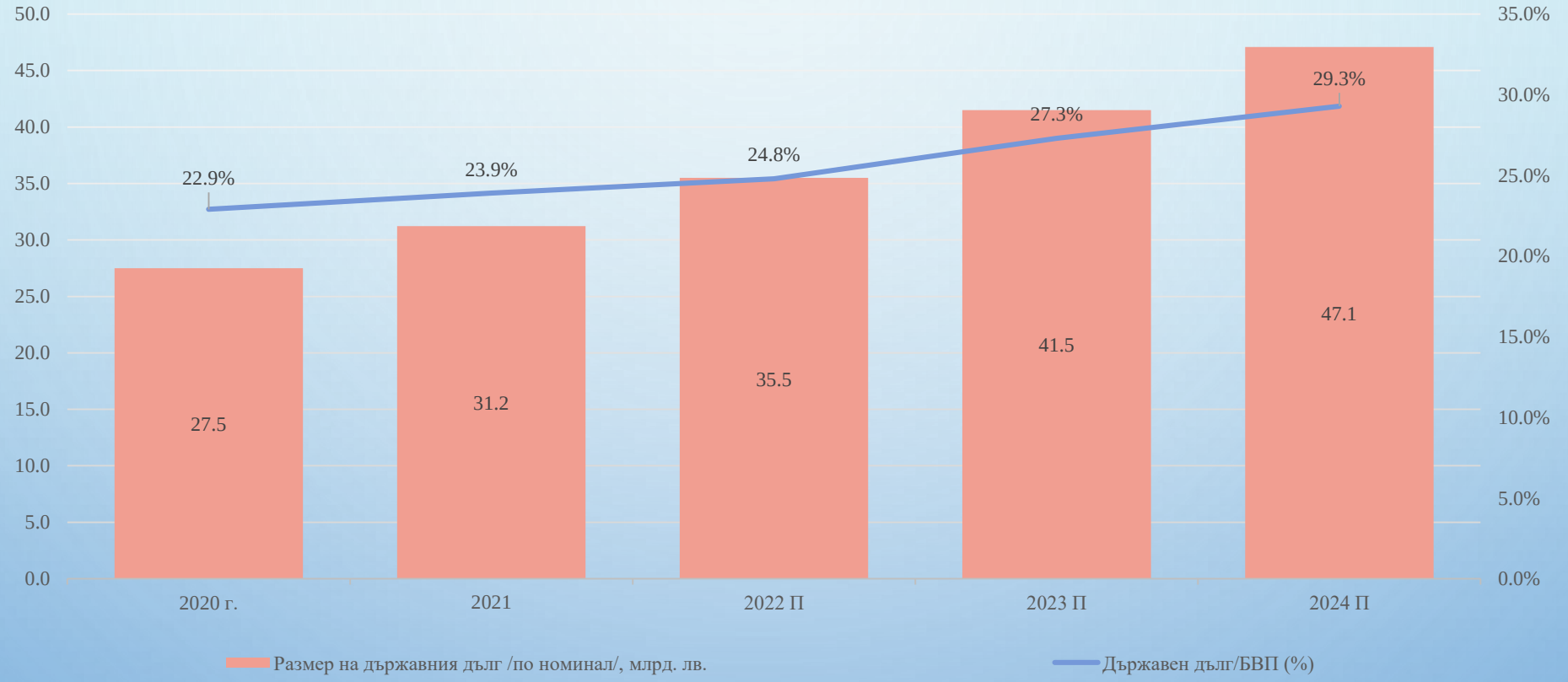
Очаква се запазване на тенденцията на увеличение на дълга и **към края на 2022 г. се предвижда да бъде достигнато ниво до 35,5 млрд. лв**.

Съотношението на държавния дълг към БВП е в размер на 22,9% и 23,9% съответно към края на 2020 г. и 2021 г., при очаквания за нива от 24,8% в края на 2022 г.

През **2022 г.** се планира поемането на **нов държавен дълг от 7,3 млрд. лв.**, като дълга в обращение, който ще бъде рефинансиран, възлиза на 3,0 млрд. лв.

Въз основа на допусканията и прогнозното нетно дългово финансиране през 2022-2024 г. **се очаква в края на периода държавният дълг да достигне до ниво от 47,1 млрд. лв.**, а съотношението на държавния дълг спрямо БВП до 29,3%, плавно удължаване на средния остатъчен матуритет на дълга, както и увеличение на дела на вътрешния държавен дълг в структурата на дълга (от 20,5% в края на 2020 г. на 34,6% в края на 2024 г.).

ПОЛИТИКА ПО ДЪЛГА И ФИНАНСИРАНЕТО (II)

КАЧЕСТВО И ПРОЗРАЧНОСТ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

- **Индексът „Отворен бюджет“** - единственото международно независимо сравнително изследване на бюджетната прозрачност, което оценява степента, в която правителствата на 117 страни по света осигуряват на обществото навременна и подробна информация за бюджета. България участва в проучването от 2006 година, когато постига 47 пункта, а в най-новото издание на индекса от 2019 г. отбелязва значително подобрение на оценката си от 66 пункта през 2017 г. до 71 пункта от максимално възможни 100.

- Присъединяване на България към **Организацията за икономическо сътрудничество и развитие** – кауза с голямо значение. Беше публикуван извършения бюджетен преглед на България, което дава шанс за сравнение с утвърдени международни стандарти и най-добри практики в процеса на бюджетиране и фискално управление. Като основни силни страни са подчертани средносрочната бюджетна рамка и бюджетното прогнозиране в съответствие с Европейската система от сметки, фискалните правила, доброто развитие на програмното бюджетиране, както и повишаването на бюджетната прозрачност и отчетност през последните години.

- **Министерство на финансите и Фискалния съвет** - ефективното взаимодействие при подготовката на основните бюджетни документи дава своя принос за повишаване качеството и надеждността на информацията и данните на базата на анализи, оценки и препоръки на Фискалния съвет, които допринасят за повишаване на отчетността и подобряване на фискалната прозрачност посредством наблюдението за спазването на числовите фискални правила и за индикиране при наличие на потенциални рискове за бюджета.

Въпреки предизвикателствата, породени от пандемията и борбата с преодоляване на последиците от нея, продължават усилията за постигане на по-добра обвързаност между финансирането на провежданите политики и постигнатите резултати и очакваните ефекти за обществото, което води до повишаване на качеството на публичните финанси.

БЛАГОДАРИМ, ЧЕ ОТДЕЛИХТЕ ОТ ВРЕМЕТО СИ, ЗА ДА СЕ ЗАПОЗНАЕТЕ С БЮДЖЕТ 2022!